

บทที่ 4

โครงสร้างรูปคำสี่พยางค์ในภาษาไทย

รูปพยางค์ของคำสี่พยางค์มีลักษณะที่น่าสนใจและมีความสัมพันธ์กันกับกระบวนการสร้างคำสี่พยางค์ แต่อาจศึกษาแยกจากกันได้ ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจึงศึกษารูปพยางค์ของคำสี่พยางค์ เพื่อให้เห็นลักษณะของรูปพยางค์ที่ชัดเจน ก่อนจะกล่าวถึงกระบวนการสร้างคำสี่พยางค์ในบทต่อไป โดยในบทนี้จะกล่าวถึงรูปพยางค์ของคำสี่พยางค์ใน 2 ลักษณะ คือ

- 4.1. ความต่างของรูปพยางค์ที่ประกอบเป็นคำสี่พยางค์
- 4.2. ความหมายและความสัมพันธ์ของรูปพยางค์ในคำสี่พยางค์

4.1 ความต่างของรูปพยางค์ที่ประกอบเป็นคำสี่พยางค์

ในการวิเคราะห์โครงสร้างรูปคำสี่พยางค์ต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะใช้สัญลักษณ์แทนการปรากฏของรูปพยางค์ดังนี้

- A แทนรูปพยางค์ที่ปรากฏเป็นรูปแรก
- B แทนรูปพยางค์ที่ต่างออกไปเป็นรูปที่ 2
- C แทนรูปพยางค์ที่ต่างออกไปเป็นรูปที่ 3
- D แทนรูปพยางค์ที่ต่างออกไปเป็นรูปที่ 4

จากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของลักษณะการปรากฏของรูปพยางค์ที่นำมาประกอบกันเป็นคำสี่พยางค์ พบความน่าจะเป็นในการเกิดรูปคำสี่พยางค์ 4 ประเภท คือ คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ไม่ต่างกันเลย คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 3 รูป และคำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกันทั้ง 4 รูป ดังนี้

4.1.1. คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ไม่ต่างกันเลย

คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปพยางค์ A เพียงรูปพยางค์เดียว โดยรูปพยางค์ A จะปรากฏซ้ำ 4 ครั้ง ทำให้ได้คำสี่พยางค์ที่มีโครงสร้างเป็น *AAAA ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีคำสี่พยางค์ที่มีโครงสร้างดังกล่าวในข้อมูลที่น่ามาศึกษา

4.1.2 คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป

คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปพยางค์ A กับ B และรูปพยางค์ A กับ B จะปรากฏซ้ำในคำดังกล่าวอีกครั้ง ทำให้ได้คำสี่พยางค์ คำสี่พยางค์ที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป มีโครงสร้างรูปคำสี่พยางค์เกิดได้ 3 ลักษณะตามตำแหน่งของรูปพยางค์ที่เกิดซ้ำ ดังนี้

4.1.2.1 AABB (พยางค์ที่ซ้ำคือ 1 กับ 2 และ 3 กับ 4)

4.1.2.2 *ABAB (พยางค์ที่ซ้ำคือ 1 กับ 3 และ 2 กับ 4)

4.1.2.3 *ABBA (พยางค์ที่ซ้ำคือ 1 กับ 4 และ 2 กับ 3)

จากการศึกษาพบว่า คำสี่พยางค์ในภาษาไทยมาที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป พบเพียงลักษณะเดียวคือ AABB

4.1.3. คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 3 รูป

คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปพยางค์ A B และ C โดยที่พยางค์ A B หรือ C จะปรากฏซ้ำในคำดังกล่าวอีกครั้ง ทำให้ได้คำสี่พยางค์ คำสี่พยางค์ที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 3 รูป มีโครงสร้างรูปคำสี่พยางค์ 6 ลักษณะตามตำแหน่งของรูปพยางค์ที่เกิดซ้ำ ได้ดังนี้

4.1.3.1 *AABC (พยางค์ที่ซ้ำ คือ 1 กับ 2)

4.1.3.2 ABAC (พยางค์ที่ซ้ำ คือ 1 กับ 3)

4.1.3.3 *ABCA (พยางค์ที่ซ้ำ คือ 1 กับ 4)

4.1.3.4 *ABBC (พยางค์ที่ซ้ำ คือ 2 กับ 3)

4.1.3.5 ABCB (พยางค์ที่ซ้ำ คือ 2 กับ 4)

4.1.3.6 *ABCC (พยางค์ที่ซ้ำ คือ 3 กับ 4)

จากการศึกษาพบว่า คำสี่พยางค์ในภาษาไทยมาที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป พบ โครงสร้างรูปคำ 2 ลักษณะ คือ ABAC และ ABCB

4.1.4. คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกันทั้ง 4 รูป

คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปพยางค์ A B C และ D ทำให้ได้คำสี่พยางค์ที่มีโครงสร้างคำเป็น ABCD เพียงลักษณะเดียว

สรุปได้ว่าจากการศึกษาโครงสร้างคำสี่พยางค์ในภาษาไทยมา คำสี่พยางค์ในภาษาไทยมาจะมีคำสี่พยางค์ 3 ประเภท คือ คำสี่พยางค์ที่มีรูปต่างกัน 2 รูป คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 3 รูป และ คำสี่พยางค์ที่มีรูปต่างกัน 4 รูป ส่วนโครงสร้างรูปคำสี่พยางค์ที่พบมีเพียง 4 โครงสร้าง ซึ่งเกิดจากรูปพยางค์ที่ต่างกัน 2 รูป 1 โครงสร้าง คือ AABB เกิดจากรูปพยางค์ที่ต่างกัน 3 รูป 2 โครงสร้าง คือ ABAC และ ABCB และเกิดจากรูปพยางค์ที่ต่างกัน 4 รูป มี 1 โครงสร้าง คือ ABCD ซึ่งแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงโครงสร้างรูปคำสี่พยางค์ในภาษาไทยมา

คำสี่พยางค์	โครงสร้างรูปคำสี่พยางค์
คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป	AABB
คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 3 รูป	ABAC
	ABCB
คำสี่พยางค์ที่มีรูปพยางค์ต่างกัน 4 รูป	ABCD

3) คำซ้อน กับ คำประสม

khǒn táan kaan taa “ถนนหนทาง”
 หน ทาง กลาง ทำ
 (หนทาง) (ทางน้ำ/ทำน้ำ)

4) คำซ้อน กับ คำมูลสองพยางค์

kǎt jien sáam sǎa “อยู่เย็นเป็นสุข”
 หนาว เย็น สุข
 (ร่วมเย็น) (สุข)

5) คำซ้อน กับ คำกลุ่ม

lak lǐm sem kaa “ฉลาด”
 หล็ก แหลม แซม คำ
 (ฉลาด) (มีคำ หมายถึง ฉลาด)

6) คำประสม กับ คำมูลสองพยางค์

ko jam mú tsáa “เคารพบูชา”
 กลัว ย่ำ(เกรง) บูชา
 (เคารพ) (บูชา)

7) คำประสม กับ คำซ้อน

li pen kǎt jien “อยู่เย็นเป็นสุข”
 ดี เป็น หนาว เย็น
 (อยู่เป็นสุข) (ร่วมเย็น)

8) คำประสม กับ คำประสม

màj tsa màj khó “ไม่สบายใจ”
 ร้อน ใจ ร้อน คอ
 (ร้อนใจ) (ร้อนคอ)

9) คำประสม กับ คำกลุ่ม

kam sɪn lɔŋ tsɔŋ

“ถือศีล”

ถือ ศีล นอน วัด

(ถือศีล) (จำศีล)

10) คำกลุ่ม กับ คำมูลสองพยางค์

li lɔŋ hɔŋ haaŋ

“ดีมาก ๆ”

ดี หลวง มีเกียรติ

(ดีมาก) (ได้ดี)

11) คำกลุ่ม กับ คำประสม

phù lăk phù jǎw

“ผู้หลักผู้ใหญ่”

ผู้ หลัก ผู้ ไหญ่

(ผู้เป็นหลัก) (ผู้ใหญ่)

12) คำกลุ่ม กับ คำกลุ่ม

kāa naa.j māa naa.j

“ไปง่ายมาง่าย”

ไป ง่าย มา ง่าย

(ไปง่าย) (มาง่าย)

4.2.2 คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ

คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ โดยมีคำ 2 พยางค์ 1 คำ และคำ ดังมี
การเรียงลำดับคำในแบบต่างๆ ต่อไปนี้

1) คำซ้อน 1 คำ กับ คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ

tsɛp hɔŋ tɔm tsù

“รวบรวม”

เก็บ หอม ดอม (บรรจุ)

(รวบรวม)

2) คำประสม 1 คำ กับ คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ
phù lâk tsâk khût “ขโมย”
 ขโมย ชัก ขุด

คำ

3) คำมูลพยางค์เดียว 1 คำ กับ คำสองพยางค์ 1 คำ คำมูลพยางค์เดียว 1
hâp hǒm tsóm tǒn “ต้อนรับ”
 รับ ยินดี, ดีใจ ต้อนรับ

4) คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ กับ คำซ้อน 1 คำ
pēt tsi hǒ hén “เจริญรุ่งเรือง”
 เปิด คลี รุ่งเรือง

5) คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ กับ คำประสม 1 คำ
kâp tsín khǐn tsaw “ลำบากใจ”
 คับ แสบ ลำบากใจ
 (ลำบากใจ)

6) คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ กับ คำกลุ่ม 1 คำ
ḡó mǎa khàa tsàw “ข้าหาสบรivar”
 วั ม้า ข้า เจ้า
 (บรivar)

4.2.3 คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 4 คำ

คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 4 คำ คือ คำที่เกิดจากคำมูลพยางค์เดียว 4 คำ ตัวอย่างเช่น

lèk tsē ?e maan “เล็กน้อย”
 เล็ก น้อย น้อยมาก บาง

คำดังกล่าวเกิดจากคำมูลพยางค์เดียว 4 คำประกอบกัน ซึ่งแต่ละคำสามารถแยกปรากฏตามลำพังได้ และไม่พบการปรากฏร่วมกันของพยางค์ภายในคำเดียวกัน

4.2.4 คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยพยางค์ 4 พยางค์

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า มีคำสี่พยางค์อีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ปรากฏคำในโครงสร้างภายใน แต่เกิดจากพยางค์ไม่มีความหมายทั้ง 4 พยางค์มารวมกัน เช่น

tûk tî tûk tâak “เสียงตุ๊กตัก”

ตุ๊ก ตัก ตุ๊ก ตัก

คำสี่พยางค์ดังกล่าว แต่ละพยางค์ไม่มีความหมาย จัดเป็นคำเลียนเสียงธรรมชาติหรือบอกลักษณะกริยาอาการ รูปพยางค์แต่ละพยางค์มักมีพยัญชนะต้นพยัญชนะท้าย เหมือนกัน หรือทั้งพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายเหมือนกัน และอาจมีวรรณยุกต์เหมือนกันอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า คำสี่พยางค์ในภาษาไทยประกอบด้วยรูปพยางค์ที่ต่างกันตั้งแต่ 2 ถึง 4 รูป โดยแบ่งตามลักษณะการปรากฏของรูปพยางค์ที่นำมาประกอบได้ 3 ลักษณะ คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปต่างกัน 2 รูป มีโครงสร้างพยางค์เป็น AABB คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปต่างกัน 3 รูป มีโครงสร้างพยางค์เป็น ABCB และ ABCB คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยรูปต่างกันทั้ง 4 รูป มีโครงสร้างพยางค์เป็น ABCD

จากการวิเคราะห์ความหมายและความสัมพันธ์ของรูปพยางค์ภายในคำสี่พยางค์ พบว่า คำสี่พยางค์ประกอบด้วยคำ 2 คำ 12 ลักษณะ คำสี่พยางค์ประกอบด้วยคำ 3 คำ 6 ลักษณะ และ คำสี่พยางค์ประกอบด้วยคำ 4 คำ 1 ลักษณะ โดยคำที่ปรากฏภายใน

คำสี่พยางค์อาจเป็น คำมูลพยางค์เดียว คำมูลสองพยางค์ คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม หรือคำกลุ่ม ก็ได้ ซึ่งแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ของรูปพยางค์ในคำสี่พยางค์

ประเภท	โครงสร้างการประกอบคำ	ลักษณะของส่วนประกอบ
คำสี่พยางค์ที่เกิดจากคำ 2 คำ	2+2	คำมูลสองพยางค์ + คำมูลสองพยางค์ คำซ้ำ + คำซ้ำ คำซ้อน + คำประสม คำซ้อน + คำมูลสองพยางค์ คำซ้อน + คำกลุ่ม คำประสม + คำมูลสองพยางค์ คำประสม + คำซ้อน คำประสม + คำประสม คำประสม + คำกลุ่ม คำกลุ่ม + คำมูลสองพยางค์ คำกลุ่ม + คำประสม คำกลุ่ม + คำกลุ่ม
คำสี่พยางค์ที่เกิดจากคำ 3 คำ	2+1+1	คำซ้อน + คำมูล + คำมูล คำประสม + คำมูล + คำมูล
	1+2+1	คำมูล + คำมูลสองพยางค์ + คำมูล
	1+1+2	คำมูล + คำมูล + คำซ้อน คำมูล + คำมูล + คำประสม คำมูล + คำมูล + คำกลุ่ม
คำสี่พยางค์ที่เกิดจากคำ 4 คำ	1+1+1+1	คำมูล + คำมูล + คำมูล + คำมูล
คำสี่พยางค์ที่เกิดจากพยางค์พยางค์	4	พยางค์ + พยางค์ + พยางค์ + พยางค์

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคำสี่พยางค์กับความสัมพันธ์ภายในคำสี่พยางค์จะพบว่า

คำสี่พยางค์ที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 2 รูป มีโครงสร้างคำเป็น AABB เพียงลักษณะเดียว มีคำที่เกิดภายในคำสี่พยางค์เป็น คำมูลพยางค์เดียว คำมูลสองพยางค์ คำซ้ำ และพยางค์ไม่มีความหมาย ทำให้ได้คำสี่พยางค์ 2 ลักษณะ คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำซ้ำ 2 คำ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ ซึ่งเกิดจากการประกอบคำมูลสองพยางค์ 1 คำ กับ คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ และ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยพยางค์ 4 พยางค์

คำสี่พยางค์ที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 3 รูป มีโครงสร้างคำเป็น ABAC และ ABCB มีคำที่เกิดภายในคำสี่พยางค์เป็น คำมูลพยางค์เดียว คำมูลสองพยางค์ คำประสม คำกลุ่มและพยางค์ไม่มีความหมาย ทำให้ได้คำสี่พยางค์ 2 ลักษณะ คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำซ้ำ 2 คำ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ ซึ่งเกิดจากการประกอบคำมูลสองพยางค์ 1 คำ กับ คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ และ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยพยางค์ 4 พยางค์

คำสี่พยางค์ที่เกิดจากรูปพยางค์ต่างกัน 4 รูป มีโครงสร้างคำเป็น AABB เพียงลักษณะเดียว มีคำที่เกิดภายในคำสี่พยางค์เป็น คำมูลพยางค์เดียว คำมูลสองพยางค์ คำซ้ำ และพยางค์ไม่มีความหมาย ทำให้ได้คำสี่พยางค์ 2 ลักษณะ คือ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำซ้ำ 2 คำ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยคำ 3 คำ ซึ่งเกิดจากการประกอบคำมูลสองพยางค์ 1 คำ กับ คำมูลพยางค์เดียว 2 คำ และ คำสี่พยางค์ที่ประกอบด้วยพยางค์ 4 พยางค์

ผู้วิจัยพบว่าความสัมพันธ์ของรูปพยางค์ภายในคำสี่พยางค์มีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการ สร้างคำอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะได้กล่าวถึงในบทต่อไป